

Брюксел, 27 септември 2024 г.
(OR. en)

Междуетноститутуционално досие:
2022/0302(COD)

13760/24
ADD 1

CODEC 1841
JUSTCIV 158
JAI 1417
CONSOM 290
COMPET 953
MI 815
FREMP 366
TELECOM 281
CYBER 264
DATAPROTECT 284

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Проект за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно отговорността за вреди от дефекти на продукти и за отмяна на Директива 85/374/ЕИО на Съвета (първо четене) – Приемане на законодателния акт = Изявление

Изявление на Естония

Естония подкрепя целта на директивата и може да приеме повечето предложени в нея решения. Директивата обаче урежда процесуалното право по начин, който води до съществени опасения във връзка с основните принципи на правото на дадена държава членка.

По-конкретно, директивата съдържа клауза за максимална хармонизация, с което изчерпателно се регулира и разкриването на доказателства във връзка с отговорността за вреди от дефекти на продукти. Максималната хармонизация води до обезпокоителен специален режим в нашето право, където се прилагат различни правила. По-специално, за ищеца ще бъде по-трудно да иска съдействие от съда при събирането на доказателства по дела за отговорност за вреди от дефекти на продукти, отколкото при други съдебни производства – както при производства, при които се предполага неравнопоставеност на страните, така и при такива, при които се предполага равнопоставеност на страните.

По време на преговорите Естония обясни, че съдържанието на процесуалните действия не следва да се различава необосновано в зависимост от конкретното съдържание на спора. Това би довело до фрагментираност в правото, липса на правна яснота и най-вече до различно третиране на страните в производството. Това би могло да доведе до проблем с нашата конституция. Обърнахме внимание на факта, че процесуалното право на дадена държава членка представлява единна система, в която различните части от процесуалното право са свързани и балансирани с други части на процесуалното право. Следователно, за да се гарантира правна яснота и равно третиране на страните в производството, трябва да обмислим промяна на общите правила за разкриване на доказателства в нашето национално гражданско процесуално право в съответствие с тези в директивата. Не смятаме обаче, че такава промяна е възможна, тъй като целта на правото на ЕС не би следвало да бъде подобна намеса в националното право.

Освен това правното основание за регулиране на гражданските съдебни производства в Европейския съюз е член 81 от ДФЕС, който урежда трансграничното съдебно сътрудничество. При използването на това правно основание винаги много внимателно се следи създадените правила да не се намесват в националното процесуално право на държавите членки. Правното основание на разглежданата директива е член 114 от ДФЕС, който урежда създаването и функционирането на вътрешния пазар. Считаме, че следва винаги да се подхожда внимателно, когато се прилага това правно основание и едновременно с това се урежда процесуалното право на държавите членки. Например една действаща директива с правно основание за вътрешния пазар, която засяга гражданските съдебни производства и съдържа също така клаузата за разкриване на доказателства, има само минимално хармонизиращо действие (Директивата за представителните искове). Това позволява на държавите членки да основават своите правила на националното право и на своите правни традиции.

И накрая, правото на Съюза не може да надхвърля необходимото за постигане на целта. Формулировката на правилата относно разкриването на доказателства (в диспозитива и в съображението) обаче показва, че се цели намеса в процесуалното право на държавата членка, като същевременно се създава специален режим за събиране на доказателства само в специфичната област на отговорността за вреди от дефекти на продукти. Продължаваме да не разбираме как може да се оправдае максималната хармонизация в този случай (включително как се оправдава тя да бъде регулирана по различен начин в сравнение с други области, в които също се предполага неравнопоставеност на страните). Освен това не е направена оценка на действителното въздействие на тази максимална хармонизация върху националното процесуално право и правните системи на държавите членки. Според нас не е пропорционално целта да се постига чрез обясненото по-горе решение.

В обобщение, Естония счита, че изборият в тази директива подход по отношение на разкриването на доказателства не е подходящ и ние внимателно ще следим подобен подход да не бъде повторен в други предложения.
